

**Arnoldi Corvini â Belderen, Batavi, Jcti quondam
Consummatissimi, Consilarii Electoralis & Professoris
Moguntini Publici, &c. Tractatus Geminus De Personis
Atque Beneficiis Ecclesiasticis Sive ...**

opus posthumum, diu desideratum, nunc demum excusum, & indice
locupletissimo instructum

De personis ecclesiasticis

Corvinus van Beldern, Arnold

Francofurti ad Moenum, 1708

VD18 10184902

De Renuntatione. Tit. 13

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62002](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62002)

Quitamen effectus locum habet in translatione utilitatis communis gratia facta; nam ea propter necessitatem facta, cessante hostilitate ad priorem Ecclesiam redire debet. *d. can. in apibus. 41. in fin. c. pastoralis. 7. qu. 1.*

TITULUS XIII

De Renunciatione.

SUMMARI A.

1. Renunciatio quid.	12. Quotuplex.
2. Ejus substantia, ut à Superioriore admittatur.	13. Quomodo differunt.
3. An semper.	14. Renunciatio sub conditione danda pensionis est Simoniaca.
4. Quis Superior.	15. In favorem certa persona an fieri possit.
5. Quae ejus partes.	16. Resignans conditionaliter an amittat beneficium.
6. An per renunciationem admissam vacet beneficium.	17. Quae beneficia renuntiari possint.
7. De consensu Superioris; an per Procuratorem prestari potest.	18. Qui possint resignare.
8. An curam animarum habens ingredi potest resignationem.	19. Quae justa causa resignationis.
9. Renunciatio quotuplex.	20. Quae non.
10. Quae tacita.	21. Qualis debeat esse resignationis.
11. Quae expressa.	22. Quis

Corvinus
De Personis
Benef. Ecclesiarum
G IV
32

22. Quis ejus effectus.

23. Qua circa eam Regula
Cancellaria.

QUæ electione, postulatione, translatione quaruntur, per-
dantur Renuntiatione. l. si quis in conscribendo. C. de pat.
Gloss. in c. si diligenti. in verbo, pacto. de foro comp. l. queritur.
§. si venditor. ff. de Edict. Edict. de qua nunc est dicendum.

I Est in genere sumpta, nihil aliud quam juris proprii abdicatio seu
cessio spontanea. Hostiens. in sum. tit. de pact. §. 1. num. 6. Petr. Gregor.
in synagm. jur. univ. lib. 17. cap. 17. num. 13.

Proprii juris dicitur; quia juri tertio acquisito, renuntiare aut illud
resignare nullus potest. l. si univ. Cod. l. traditio. ff. de acquir. rer. dom.
l. observare. in fin. ff. de offic. Procons. c. dilectio. in fin. de prebend.

Pressius, ut hic, sumitur, est dignitatis vel beneficii seu officii ob-
tenti; seu juris, quod in eo quis habet, spontanea, libera, & legitima, à
Superiore admissa dimissio.

Dixi dimissio; generis loco; Complectitur enim quemcumque
actum, per quem quis à se jus proprium abdicat. Mandes. in reg. de infir-
mis. qu. 13. num. 18. Petr. Gregor. d. lib. & cap. num. 14. Barbos. jur. Ec-
clesiast. univ. lib. 3. cap. 15. num. 2.

Dixi legitima; ut excludam Renuntiationes à Jure reprobata;
qualis est illa in qua intervenit dolus; quæ beneficii alieni, quæ fit co-
ram Ordinario sine causa legitima; quæ nullius sunt momenti. c. super
hoc. hic. c. ad audientiam. de iis qua vi. c. dilectus. in fin. de prebend.

Dixi beneficii; quia ad veram & propriam Renuntiationem re-
quiritur, ut Renuntians jus habeat in re; nec enim jus ad rem sufficit.
Quod cedi, non renuntari propriè dicitur. Petr. Gregor. d. loc. num. 2.
Flamin. Paris. de resign. benefic. lib. 1. qu. 1. num. 75.

Dixi spontanea, libera; quia coacta est momenti nullius, c. super
hoc. 5. hic.

2 Dixi legitima, à Superiore admissa; ut ostenderem esse de Renun-
tiationis substantia, ut admittatur à Superiore. Dd. in c. admonet. hic. Re-
buff. in reg. de infirmis. gloss. 12. num. 1. Menoch. remed. 1. recap. num.

374. *Novar. in c. accepta. oppos. 7. num. 28. Gonzal. ad reg. Cancell. gloss. 14. à num. 21. Garcias de benef. part. 11. cap. 3. num. 219. cum seqq. quia sicut miles sine permisso sui Ducis non potest deserere militiam; vide Enarrat. Cod. nostram. tit. de re milit. & de his qui non implet. stip. sacram. &c. ita dignitatem vel beneficium Ecclesiasticum, etiam minimum habens, renunciare ei sine Superioris consensu non potest. c. admonet. 4. hic. Nam præterquam, quod contrahatur quoddam inter Prælatum & dignitatem spirituale matrimonium; auctoritate propria indissolubile; quodlibet beneficium officium habet adjunctum Ecclesiasticum; c. ult. de rescript. in 6. quod est publicum: cujus absque Superioris auctoritate facta renunciatio est nulla; Innoc. in c. quod in dubiis. num. 1. hic per text. in c. non oportet. 7. qu. 1. scilicet quoad Ecclesiam seu Superiorem; qui se velit, eam non obstante, officium suum obire, cogere potest Renuntiantem: d. c. admonet. si nolit, spontè Renuntians seipsum excludit & privat. c. ex transmissa cod.*

Superioris tamen auctoritate non opus in Renuntiatione literarum, ad beneficia, aut juris ad rem seu beneficium competentis per electionem, præsentationem, &c. sec. *Garc. d. loc. num. 247. ut nec beneficii litigiosi. Garc. d. loc. num. 243.*

Superior legitimus hic est, non Collator; sed Is qui instituendi & destituendi habet potestatem: *Gloss. in Clem. un. hic. Flamin. lib. 7. qu. 16. per tot. & qu. 15. & 16. Azor. inst. moral. part. 2. lib. 7. cap. 19. qu. 7. Nam Renuntiationem admittere est jurisdictionis. Proinde facienda in manibus ejus, ad quem pertinet, ut institutio, sic destitutio. Marti in ff. Noviss. tit. Resignatio. cap. 1.*

Talis est Papa, *cum deniq. 6. qu. 3. Flamin. d. lib. 7. qu. 11. Legatus à latere; c. si Abbatem. §. fin. de elect. in 6. Flamin. d. lib. 7. qu. 13. Episcopus, can. nullus. 16. qu. 7. d. c. admonet. 4. hic. Ugoletus. de potest. Episc. cap. 50. §. 18. in princ. Gonzal. ad reg. 8. Cancell. gloss. 14. à num. 21. Inferior Episcopalem habens jurisdictionem: Flores de Menovar. lib. 3. qu. 28. num. 11. omnis Superior Ordinarius Ecclesiasticus habens spiritualia: Fusc. de visit. lib. 2. cap. 28. num. 12. Flamin. d. lib. 7. qu. 15. num. 18. Cochier. de jurisdict. Ordin. in exemptos. p. 4. qu. 68. in princ. ut Coadjutor datus Episcopo dementi; Flamin. d. lib. 7. qu. 20. à num.*

Corvinus
De Personis
Benef. Ecclesiasticis
G IV
32

num. 25. datur seni aut infirmo, cum ejus consensu: *Flam. d. loc. num. 23.* Non Vicarius Episcopi, nisi speciale habeat mandatum: *Rebuff. tit. de forma Vicar. num. 106. Zerol. in praxi Episc. part. 1. verb. Renuntiatio. §. 4. Garc. de benef. p. II. cap. 3. num. 255. Barbosa. d. cap. 14. num. 7. cum seqq.* omnino Capitulum Sede vacante utpote Episcopo in jurisdictione Successor. *Quarant. in sum. Bullarii, verb. Sede vacante. qu. 10. prope fin. vers. quarto limita. Flamin. d. lib. 7. qu. 23. Garc. d. p. II. cap. 3. num. 256. & cap. 3. à num. 75.* Nullomodo Laicus, etiam si in beneficio resignando jus habeat patronatus, & sit Rex vel Imperator. *Flamin. de resign. lib. 7. qu. 9. num. 14. Mastrill. decis. 31. num. 11. Borrel. sum. decis. tom. 1. tit. 26. de benef. resign. num. 11. Mantie. decis. 260. num. 41. Barbof. d. loc. num. 16.*

5 Est Superioris, ponderatis omnibus circumstantiis, inspicere, utrum utilius futurum sit Ecclesiae Renuntiationem admittere, an repudiare. Nec enim Renuntiatio, puta verbalis, sine Superioris auctoritate facta ullius est momenti, ut docet *Innoc. in c. quod in dubiis. num. 1. hic. per text. ut putat. expressum in can. non oportet. 7. qu. 1. & communis est opinio, teste Flaminio d. lib. 7. qu. 1. num. 9.* sed est, etiam nondum à Superiore admessa, valida; puta respectu Renunciantis; (qui tamen ante admissionem poenitere potest: *Flam. d. lib. 11. qu. 11. n. 6.*) nulla respectu Superioris eam nolentis admittere.

Est ergò in potestate Superioris, Renuntiationem vel acceptare, & alteri conferre beneficium, vel renuntiatione non obstante, Renuntiantem cogere, ut obeat officium suum, & ad beneficium, si illud deseruit, revertatur. & sic intellig. *d. can. non oportet & similes.*

Nec in hoc casu novo titulo ei opus; quia quamvis per realem beneficii dimissionem, amittat beneficiarius possessionem; cum hac quid sit temporale: *sec. Flamin. d. lib. 7. qu. 1. num. 39. Zabarel. in Clem. 1. hic num. 17.* retinuit tamen, quamdiu Renuntiatio à Superiore non acceptata, beneficii & proprietatem & titulum. *Innoc. & Abb. in d. c. quod in dubiis. Zabarell. in d. Clem. 1. hic. num. 17. Menoch. de arbit. casu 201. num. 47. Rota decis. 3. num. 2. de renunc.*

6 Ex dictis patet, per solam Renuntiationem à Superiore non admittam non vacare beneficium; ut vult *Lud. Gemez. in reg. de infirmis. qu. 13.*

qu. 13. & tenet *Rota decis. 352. de renuntiat.* Nec aduersatur *c. admonet.* 4. hic. ubi, verba *dimittere te inconsulto.* non significant *te non admonito,* sed *te non consentiente:* ut & aliàs consilium à Pontificibus pro consensu, secundum materiam subiectam, accipitur. *ut in c. novis. & c. quanto de his que sunt. not. Gloss. in c. venerabili. de offic. deleg.* Multò minus aduersatur *c. susceptum. de rescript. in 6.* Loquitur enim non de cessione sola; sed à Superiore recepta. *ut text. princ. docet in verbis, resignatione recepta.*

Consensus ergò Superioris, ut procedat Renuntiatio, necessarius est; 7 & si ea facta coram Episcopo, aut Inferiore alio, sufficit unus: non si celebrata in Romani Pontificis manu; nam tum, sed de praxi Romanæ Curie, desideratur *duplicatus:* unus, *formalis & parvus* dictus, ex supplicatione resignantis, à Papa admissa, resultans, & est de *essentia Resignationis:* alter, *extensus* appellatus, quem præstat Resignans ad Cancellariam vel Cancellariam; & à tergo supplicationis adnotatur; qui est pro executione: quia sine eo non expediuntur literæ. *Cassad. decis. 1. num. 4. de renunc. Barbof. jur. Eccl. lib. 3. cap. 15. num. 22.*

Uterq; per procuratorem præstari potest. Primum si præstitit procurator, ad præstandum secundum, etiã post Domini mortem, aut revocationem mandati sibi intimatam per resignatarium constringi potest; quia perfecta fuit *Resignatio;* cum secundus non, sed primus Papæ consensus, sit de *essentia.* *sic limit. reg. text. in Clem. un. de renunt. Flamin. lib. 11. qu. 11. num. 64.*

Sed dicta praxis hodiè mutata est, *reste Poter. de re benefic. lib. 3. qu. 16. num. 59.* & consensus primus in Cancellaria extenditur; & à tergo supplicationis, antequam à Papa signetur, adnotatur. *Barbof. d. cap. num. 24.*

Quæritur, An Presbyter cui animarum cura est commissâ, possit, 8 sine consensu Prælati sui ingredi religionem. Videtur respondendum, propter ea, quæ superius in Renuntiatione diximus, quod non: Et tamen contrarium decedit Pontifex *in can. duæ sunt. 19. qu. 2. vide hac de questione Barbof. d. cap. 34. & 35.*

Porro Renuntiatio beneficiorum est duplex: *Tacita & Expressa.* 9

Tacita est, secundum omnes ferè Doctores, quæ sit ipso iure, nulla 10

Corvinus
De Personis
Benef. Ecclesiarum
G IV
32

verborum declaratione interveniente. *Rebuff. in praxi benef. tit. de tacita renunt. Flamin. de resignat. benef. lib. 1. qu. 1. & 2.* Exempla dant duo: *Primum*, qui acceptat secundum beneficium incompatible cum priore, secuta eius possessione, censetur renuntiare primo: *c. de multa. 28. inf. de prabend. Clem. gratia. de rescript. Extrav. execrabilis. Joan. 22. §. qui verò. eod. Concil. Trident. sess. 7. de reform. cap. 4. & sess. 24. de reform. cap. 17. Mascard. de probat. concl. 183. Petr. Gregor. Syntagm. jur. univ. lib. 17. cap. 17. num. 22. Horel. de incompatib. benef. part. 1. cap. 13. Vallens. in par. ad b. r. & alii.* *Secundum* ponunt in eo, qui constitutus in minoribus ordinibus, matrimonium contrahit, *c. quod à te. & c. c. diversis. inf. de Cleric. conjug. Gloss. inc. un. eod. in 6. Covarr. de sponsal. p. 2. c. 6. §. 3. num. 5. Mascard. de probat. concl. 182. num. 3.* vel fit miles secularis; nam eum volunt tacite renuntiare beneficio, si quod habet; cum exerceat actum clericatus omnino contrarium. *c. in audientia. 25. de sent. excommun. ubi Dd.* Sed neutrum valet. Nec enim beneficiati isti privantur beneficiis suis, vi alicujus Renuntiationis, sed vi legis & ipso jure; *Navar. in c. accepta. opposit. 8. num. 4. de restit. spoliat.* ut satis innunt textus allegati.

Plenus ergò describenda Renuntiation; cum *Barbosa d. cap. num. 40.* Nempe ut sit illa quæ non ex verbis, sed ex actu ad renuntandum accommodato à jure inducitur.

Talis Renuntiationis exempla habemus: 1. *In c. transmissa. hic.* ubi Clericus bona quæ donavit Ecclesiæ, repetit; qui eam propterea dimittere voluisse præsumitur: 2. *In c. ex ore. de his quæ fiunt à majori part. capit.* ubi ex eo, quod litigans super quadam Præpositura, collitiganti reverentiam, quæ Præposito exhiberi debet, præbuit, juri suo renunciasse præsumitur: *inc. veniens. & ibi Gloss. in verb. commisisse.* 3. *In c. sanè. & ibi Gloss. in verb. reddens. hic.* ubi tradens apostolicas literas ordinario suo, renuntiare beneficio videtur.

Renuntiare non præsumitur, qui se submittit gratiæ adversarii; *d. c. veniens.* qui subditos ab obedientia dissolvit. *c. pen. hic.*

II *Expressa Renuntiation* est, quæ fit vel verbis ad hoc accommodatis, aut scripto juxta formam ad hoc à jure præscriptam.

12 *Est duplex*; alia *Pura & Simplex*, alia *Conditionalis.* Illa est, quæ fit in

fit in manibus Superioris, adjectâ nullâ pactione, vel conditione, vel modo. *c. pactiones. de pact. c. ex parte. N. 12. & ibi Gloss. in verb. omnino. & verb. dimittere. & ibi Panorm. num. 4. de offic. deleg. c. tua nos. de Simonia.*

Hæc est; quæ in favorem certæ personæ, vel sub conditione, pactione, modo, celebratur, *can. apostolica. & ibi Gloss. 1. in fine. 8. quasi. 1. can. ordinationes. & ibi Gloss. in verbo pretio. 1. qu. 2. c. cum pridem. de pact. Cassad. decis. 2. num. 3. & seq. de Simonia. & decis. 4. num. 5. de locat. Panorm. in d. c. ex parte. num. 4. Dec. ibid. vide Rebuff. de expressa renunt. in praxi.*

Differunt, secundum Canonistas, dupliciter. *Primò, Pura Re-13 nunciatio, à Jure est recepta: undè & fieri potest coram Ordinario: tot. tit. hoc. Rebuff. in praxi tit. de pura resignat. à num. 1. Ripa in c. cum M. num. 25. de constit. Vallens. in par. hoc tit. num. 2. Conditionalis à jure est reprobatâ, accedente tamen Summi Pontificis auctoritate, ex praxi & Romanæ Curia: Stylo, admittitur. Rebuff. in d. praxi de renunc. expressa. Mandosa de signat. grat. tit. de ingressu. vers. notandum. Barbosa jur. Eccles. univ. lib. 3. cap. 15. num. 43. Quæ non accedente, si fiat coram Ordinario, in Simoniæ incidit labem. *c. cum pridem. c. fin. de pact. c. ex parte & ibi post Gloss. Panorm. & alii Canon. de offic. deleg. d. c. tua nos. de Simonia. Cassad. decis. 2. de Simon. Garc. de benef. part. 11. cap. 3. §. 2. num. 152. cum seqq. Stapil. de liter. gratia. tit. de var. mod. vacat. num. 28. Covarruv. lib. 1. var. resol. cap. 5. num. 3.**

Nec potest Ordinarius Renuntiationem hanc, conditione rejectâ, acceptare tanquam puram: *Decius in c. cum venerabilis. num. 18. de except. Paris. cons. 10. num. 18. lib. 4. videte. c. si beneficia. de prebend. in 6. Clem. un. de rer. permut. Habetur enim tum pro non factâ. Nec enim actus sub conditione celebratus nullum, conditione non impleta, sorditur effectum. *arg. §. ex conditionali. Inst. de verb. oblig. l. item quia. 4. §. 2. ff. de pactis. juxt. Bart. in l. Aurelius. ff. de liber. leg. Felin. in c. cum inter. de re judic. cum in forma adimplendus sit specifica. Vide Flamin. lib. 1. qu. 3. num. 15.**

A qua sententia, licet juri consentanea, recedunt Canonistæ non infimi nominis, *ut Boër. in tract. de potest. Legati. qu. 2. Covarruv. dicto cap. 5.*

Corvinus
De Personis
Benef. Ecclesiarum
G IV
32

cap. 5. num. 5. Et alii. nixi auctoritate. *can. ecce. 7. qu. 1. c. ex transmissa. hic. c. susceptum. de rescript. in 6.* Sed malè. *per text. in c. si beneficia. 20. de prebend. in 6. Et in Clem. un. de rer. permut.* Maximè cum objecta loca loquantur de *renuntiatione non conditionali, sed pura.* Insurgunt: Repelluntur à matrimonio carnali conditiones turpes, *c. fin. de condit. appof. ergò magis removendæ à spirituali. text. in c. inter corporalia. de translat. Episcop.* undè istis remotis renuntiatio videtur manere pura: Sed sciendum, matrimonii carnalis ad spirituale æquiparationem, quam facit Papa *in c. inter corporalia. de translat. Prælat.* nec semper, nec in hoc casu esse admittendam: cum conditiones turpes à matrimonio repellantur jure speciali. *juxta. d. c. fin. vide Barbos. d. lib. Et cap. num. 48.*

14 Ex jam relatis patet *Renuntiationem sub conditione pensionis, aut alterius rei temporalis retinendæ, factam, esse Simoniacam. Gloss. in c. ex parte. 12. de offic. deleg. Cassad. decis. 2. num. 3. cum seqq. de Simon. Rota decis. 46. lib. 2. part. 3. Et decis. 96. Et 321. lib. 3. Bonacin. de Simon. qu. 4. §. 14. num. 2.* utpote quæ non gratuita, cum aliquid contineat, quod rationem pretii habere videatur. *fac. c. tuas nos. de Simonia.*

Cui resolutioni non adversatur *text. in c. nisi essent. 21. de prebend. nec pugnat cum c. ult. de transact. Et c. 2. de arbitris.* datur enim ibi pecunia citra Simonia crimen: cum datur non ex partium conventionione, sed pro boni pacis ex arbitrorum providentia. *vide Hostiens. ad d. c. nisi essent. Abb. Et Imol. ad d. c. 2. Padil. ad l. ult. num. 13. Cod. de transact.*

Tria tamen in hoc casu requiruntur. Nempe 1. Ut nulla sit partium conventio. 2. Ut arbitri sint opinionis bonæ. 3. Ut adjudicetur beneficium Canonicum, titulum habenti, vel habere ex actis apparenti. *fac. c. ex cetero. c. veniens. de transact. Felin. in c. ad audientiam. de rescript. Gigas de person. quest. 6. num. 4.* Nec adversantur *c. ult. de rer. permut. Et d. c. 2. de arbitris.* Non illud; Quia in ejus casu dicta requisita non interveniunt: & temporalia pro spiritualibus recipiuntur: Non hoc: quia in eo non propter Simoniam improbatum arbitrium, sed Clericorum iniquitatem.

15 Sed utrum *Renuntiatio conditionalis in favorem certæ alicujus personæ, nullâ pensione reservatâ, coram Ordinario fieri possit, acriter inter Canonistas disputatur: nonnullis eam admittentibus, aliis eam Simonia-*

niacam esse adstruentibus; aliis hoc quidem negantibus, cum tamen canonibus repugnare factis contententibus. Singulorum examinabimur sententias.

Priori adherent sententia Boër. *in tract. de potest. legati. quest. unica. num. 11.* Sot. *de Justit. lib. 9. qu. 7. art. 2.* & Covarruv. *lib. 1. var. resolut. cap. 5. num. 5.* duobus fidentes argumentis. Primum est: Quod in hac Renuntiatione nihil temporale interveniat, quod pretii videatur habere similitudinem, proptereaque non sit Simoniaca. *fac. c. r. cum seqq. 1. qu. 1. c. tua nos. de Simonia.* nec enim conditio inducit Simoniam. *c. significatum. 1. 1. de prebend.* Secundum est; Quia, cum resignatio ex causa permutationis non solum sub conditione virtuali, *Canon. ad c. un. de rer. permut. in 6. & Clem. un. eod. sed & expressa;* ut alter alterius habeat beneficium, sit valida & licita, *fac. c. ad questiones. & c. ult. junct. Glossa verbo temporalia. eod. Covarr. d. cap. 5. num. 5. Sot. d. lib. 3. quest. 5. art. 2.* conditionalis resignatio, ab Ordinariis Collatoribus non videtur rejicienda. *arg. c. cum universorum. 8. eod.*

Secundam tenent sententiam, Gloss. *in c. ordinationes. 1. qu. 1. & 1. in c. dilecto. de prebend. & 2. in c. ex parte. il. 1. de offic. deleg. Felin. in c. ad audientiam. il. 2. num. 3. de rescript. Rebuff. in praxi. tit. de resignat. condit. num. 1.* Ludov. Gomef. *in reg. de infirmis. qu. 12. Redoan. de Simon. part. 2. cap. 22. num. 14. Navar. in manual. cap. 23. num. 107. & c. si quando. de rescript. except. 4. Flamin. lib. 14. qu. 3. num. 12. Bonacin. de Simonia. quest. 4. §. 14. num. 5.* Nituntur fundamentis tribus. 1. Omnis pactio in beneficialibus habetur pro Simoniaca; & ut talis reprobatur. *c. questum. 5. in princ. de rer. permut. resignatio sub conditione, ut conferatur alteri, habet pactum, juxt. l. 1. ff. de pactis.* Ergo. 2. Resignatio ut valeat, debet esse libera: *c. dilecto. de prebend. c. ex parte de offic. deleg. liberam Ordinarii Collationem impedit Renuntiatio in favorem certi alicujus facta.* Ergo. 3. Quia Resignatio reciproca ex causa permutationis permittitur specialiter. *d. Clem. un. de rer. permutat.* Ergo regulariter prohibita. *fac. l. nec non. §. quod eis. ff. ex quib. caus. major. in integr. restit.*

Tertiam sententiam; Neque cum Barbosa *d. lib. & cap. num. 54.* sequendam judicamus. Nec enim Renuntiatio hæc potest dici Simoni-

T

nia-

Corvinus
De Personis
Benef. Ecclesiarum
G IV
52

niaca: quia eam ut talem nulla lex, sive divina, sive humana, reprobavit. Ergò. *Gloss. verbo dimittere. in d. c. ex parte.* Est tamen illicita; & juri contraria, proinde per Inferiores Prælatos non admittenda: cum pactionem habent adjectam illicitam. *Concil. Trident. sess. 24. de reform. cap. 14.* Ratio est *in can. 5. pleriq. 8. qu. 1.* Debet enim electione liberâ, non jure hæreditario aut affectu aliquo Dei deferri sanctuarium. *juxta text. in can. Episcopo. & can. Moyses. & in can. Apostolica. d. c. 8. qu. 1. c. ad hæc. de decim. c. consuluit. de jur. patron. & sic interpret. c. 1. de præbend. ut post Hostiens. Joan. Andr. Abb. Imol. Dec. & alios Rebuff. in praxi de dispens. ex defectu natal. num. 25. Ludov. Gomez. in reg. de infirmis. qu. 1. in princ. Mandos. de signatura gratia. §. dispensatio super natal. num. 2.* Nec etiam potest renuntians, cum beneficii sui sit tantum administrator, non dominus, *c. 2. de donation. renuntiationi conditionem adijcere; vide Concil. Trident. sess. 25. de reform. cap. 7.* aut beneficio inferviat, aut liberè dimittat. *text. in d. c. ex parte. & d. c. dilecta.*

15 Si ergò conditionalis Renuntiatio in favorem certæ personæ facta, non est Simoniaca, multò minus talis erit facta simpliciter coram Ordinario & spe, ut certæ conferatur personæ, *juxta. Gloss. verb. pretium. in d. can. ordinationes. 1. qu. 1. Navarr. in manual. cap. 23. num. 107. & conf. 38. de Simon. Flamin. d. lib. 14. qu. 6. num. 5.*

Imò factâ liberè & purè Renuntiatione, Renuntianti, ut personæ certæ conferatur beneficium, licitum est procurare, & postulare humiliter. *fac. text. in d. c. tuanos. in 2. respons. de Simon. Cassad. decis. 2. de Simon. Felin. in c. ad evidentiam. num. 2. de rescript. Navar. d. num. 107. Suar. lib. 4. de Simon. num. 18. vers. hæc ergo Quarant. in sum. Bullarii. verbo Beneficii resignatio. vers. pro complemento. Barbof. d. lib. 5. cap. num. 60.*

Sed à jure communi novissimè recessit Papa Pius V. & *constit. 58. incipit, Quanta Ecclesia.* resignationes omnes, etiam simplices coram Ordinario inferioribus fieri prohibuit primò; deinde has permisit quidem utilitatis gratiâ; sed ut nec verbo, nec signo, nec intentione alterius fiant in favorem, nec Resignantis dentur consanguineis, affinis aut familiaribus. *vide Flamin. lib. 11. qu. 5. num. 12.*

Potest tamen, dictâ constitutione in §. caveant. non obstante, resignans

signans beneficium de suo jure patronatus ad illud presentare eum quem vult. *S. Congreg. Conc. in Viterbien. 18. Martii 1528.*

Secundum in quo differunt, Renuntiatio Pura & Conditionalis est: 16

Quod acceptata illa à legitimo Superiore Renuntians *ius omne* quod in beneficio habet, ipso jure *amittit*, adeo ut illud tanquam vacans à quocunque impetrari & conferri possit. *Abbas Imola & alii in c. sollicitè. de restit. spoliat.* Amittit enim, ut est communis sententia, regulariter & proprietatem omnem & titulum. *c. super hoc. hic. Clem. un. hic. Roza. decis. 107. num. 1. part. 1. divers. & in Leodiens. Canoniciatus. S. Pauli 25. Junii 1621.* nec per poenitentiam regressum habet; nisi ob restitutionem vel novam concessionem. *c. 2. 3. c. in presentia. 6. vers. quia. c. post translationem. 11. hic.* Per Renuntiationem verò conditionalem, nec amittit titulum, nec ullum à se censetur *abdicare jus*; nisi impletis & quidem ad unguem, & in forma specifica servatis conditionibus; alioqui perinde est ac si facta non esset Resignatio. *fac. l. qui hered. 44. per tot. l. Mævius 55. ff. de condit. & demonstr. Paris. cons. 5. num. 7. lib. 4. Jason. consil. 86. lib. 3. Pute. decis. 145. lib. 1. Barbof. d. lib. & cap. num. 71.*

Hinc Renuntians in favorem certæ personæ non amittit beneficium suum, si illud alii collatum: *Cassiodor. decis. 3. num. 1. de renunc. Mandos. de signatura gratia. tit. de resignat. à princ. Rebuff. in princ. tit. de benef. poss. num. 146. Bursat. cons. 411. num. 5. Garc. de benef. part. 6. cap. 2. num. 126.* si Resignatario beneficium ex aliqua causâ non sit quæsitum: ut quia absens, laicus, excommunicatus, acceptare noluerit, aut non poruerit: *Barbof. d. lib. & cap. num. 76. Bursat. consil. 411. num. 4. Guido consil. 172.* si resignatione, reservata pensione, factâ, pensio aut non reservetur, aut in minori summa quam præfinita, aut pensionis reservatio annulletur: *Caputaq. decis. 216. part. 1. Flamin. d. lib. 1. qu. 3. num. 82. cum seqq. & num. 117. & qu. 14. num. 7. Stephan. Gratian. discept. forens. cap. 746. num. 20. & 21.*

Proinde, cum etiam per *Procuratorem*, speciale ad hoc mandatum habentem, possit fieri *Renuntiatio*, *Clem. un. hic.* mandati forma si non servata, nullius momenti erit *Renuntiatio*. *fac. l. diligenter. 5. princ. ff. mandati. c. cum dilecta. de rescript. c. cum olim. de offic. deleg. Seraphin. decis. 265. Bursat. consil. 380. num. 15. Rebuff. in praxi. tit. de publicand.*

Corvinus
De Personis
Benef. Ecclesiarum

G IV

52

Gloss. ult. num. 32. *Flamin. lib. 9. qu. 17. num. 3.* Nisi Procurator non servando mandati formam Resignantis conditionem reddiderit meliorem. *Flamin. d. qu. 17. num. 146.*

Nec talis *Renuntiatio* sustinetur, si Mandans eam postea ratam habeat. Quia consensus procuratoris contra mandati formam praestitus, nullus est. *Dec. consil. 77. num. 1. lib. 1. Bursat. consil. 395. num. 11. & rati habitio ad actum non retrahitur à principio nullum. Bart. in l. observare. ff. de offic. Proconsul. Alex. consil. 16. num. 19. lib. 6. maxime in beneficialibus. Barbof. d. lib. & cap. num. 88.*

Quare ad ratificandam dictam *Renuntiationem* nova *Renuntiantis* & Pontificis approbatio est necessaria. *Barbof. d. loc. per Reg. Cancell. 44.*

17 *Renuntiare* ex causa legitima à Superiore admissa possunt beneficia omnia, etiam majora. *text. in c. in presentia. c. extramissa. c. nisi. canon. pridem. e. admonet. hic. & c. 1. eod. in 6. Burg. in c. ex parte. num. 22. de rescript. Boer. decis. 105. num. 4. Bellam. in tract. de permut. benef. 3. p. in princ. num. 3. Flamin. de resignat. lib. 2. quest. 1. num. 1. patrimonialia, quae cadunt sub optandi consuetudine, hospitalia in titulum collata; *Vivian. in praxi juris patron. lib. 13. cap. 10. num. 32. cum seqq.* Episcopatus, sed consentiente Papa; *c. nisi pridem. 10. & alii. hic. imò & summus Pontificatus. c. 1. hic. in 6. Dec. in c. ex parte. num. 20. de rescript. Alex. consil. 224. In re tamen gravi. in fin. lib. 6. Peregrin. de jur. fisci. lib. 1. tit. hab. jur. fiscal. num. 10. & 11. Flamin. Paris. de resignat. benefic. lib. 2. qu. 1. num. 4. & à num. 19. & lib. 7. qu. num. 3. Barbof. jur. Eccles. univ. lib. 1. cap. 2. num. 211.* Quod enim concessum est Episcopis, ut, causa postulante, renuntient, non debet denegari Pontifici. *Zaf. hic. num. 2.* Sic Celestinus, disciplinae regularis amore, vitaeque monasticae studio, se abdicavit Pontificatu; pluresque alios Papatui renuntiasse tradit Gloss. ad d. c. 1. & Gomez. ad reg. Cancell. de infirm. resign. quest. 1. *Cron. in parat. ad h. tit. Maurize in select. jur. Canon. ad h. tit.**

Controvertitur tamen, apud quem *Pontificatus Renuntiatio* fit facienda; cum, qui acceptare illam possit, non detur Superior. Nonnulli volunt faciendam esse apud Cardinalium Collegium, cum Ecclesiam repraesentet universam. *Hosiens. in c. dilecti. num. 2. de praebend.*

Anchar.

*Anchar. in can. cum redemptor. 12. qu. 2. & ad illud Pontificis spectet electio. juxta c. licet. de election. & Pontificatus Renuntiationo res sit gravissima & ardua. fac. c. per venerabilem. vers. sunt autem. qui filii sint legit. Joan. Andr. in c. super eo. de elect. & ita in Celestino, & aliis Pontificibus Romanis Papatui renuntiantibus, factum fuerit. post Gemin. in d. c. 1. num. 10. Flamin. lib. 8. qu. 5. num. 2. Sed factum id ex urbanitate, non juris necessitate. Nec enim Pontifex, licet velit, à quoquam judicari potest, cum ejus causæ judicio sint reservata divino, & semper maneat Superior illo, cui committitur jurisdictionem, donec tamen est Pontifex; in quo dispensare nequit, quod ea res juris sit divini. Quomodo Marcellino dicenti, *Peccavi. & non possum in ordine Sacerdotum manere, respondit à Concilio, Prima Sedes à nemine judicatur.* Ut cum nullum Superiorem habeat, nullius etiam requirat ad sensum dignitate suâ se abdicando: Cujus, si id causa postulet, abdicationem acceptat Ecclesia. vide Bellarm. de Concil. lib. 2. cap. 17. & de Rom. Pontif. lib. 1. cap. 26. & seqq. Zæf. d. loc. num. 3.*

Potest igitur Pontifex declarare simpliciter, Pontificalem se velle renuntiare dignitatem. Cæteræ namque solemnitates, in beneficiorum Renuntiationibus requisitæ, juris sunt humani, quo non adstringitur Pontifex. & sic intellige verbum liberè, in d. c. 1. ut post Anton. num. 5. Gemin. num. 10. Franch. num. 9. & alii tradunt Bursat. conf. 342. num. 20. Jacob. de concil. lib. 3. art. 5. num. 179. Flamin. de resign. lib. 5. qu. 1. num. 13. Undè concludit Abbas in d. c. 1. in fin. quod sicut Papatus creatio soli Deo est reservata, c. ult. dist. 79. ita & soli Deo facta censetur Renuntiationo. Barbosa d. lib. 1. cap. 2. num. 213.

Renuntiare ergò potest Beneficiatus, etiam minor viginti quinque, sed major quatuordecim annis: *Gloss. in verb. quamvis. in c. ex parte. de restit. spoliat. Abb. num. 14. Covarr. lib. 1. var. cap. 5. num. 1. & 37. Flam. lib. 2. qu. 7. num. 11. senex; Archidiacon. in can. nihil. 7. qu. 1. Mandos. reg. de infirmis. qu. 4. n. 7. Flam. d. lib. 3. qu. 17. n. 1. cum seqq. infirmus, & morti vicinus, de jure communi. can. quamvis. 7. qu. 1. Decius consil. 224. Mandos. d. qu. 4. n. 7. fac. c. nisi cum pridem. vers. alia verò causa. hic. non hodierna praxi, (Ex qua ejus resignatio, ex reg. Cancellaria. de infirmis resignantibus, si intra, præfinito consensu, viginti dies moriatur, redditur*

Corvinus
De Personis
Benef. Ecclesiarum

G IV
32

ditur inanis: *Gomes. in prafat. 8. reg. num. 8. Flam. lib. 12. in princ. n. 2. cum seqq. Rebuff. in praxi benef. tit. de infirm. resign. Gloss. 1. num. 2. Wames. consil. 257. num. 12. de prabend.*) etiam si beneficium sit vacaturum statim: *fac. c. licet. canon. de elect. in 6. Anchar. in c. commissa eod. in 6. Flamin. d. lib. 3. qu. 2. num. 8. nondum beneficii sui possessionem sit adeptus: Anchar. in c. ad audientiam. 31. num. 2. de rescript. Burg. in c. ceterum. num. 161. eod. Petr. Gregor. Syntagm. jur. univ. lib. 18. cap. 17. num. 16. Boer. decis. 308. num. 1. beneficium onere pensionis sit gravatum: Gigas de pension. qu. 29. sit apostolica Sedis reservatum: Rotadecis. 4. de renunciat. in novis. & decis. 8. num. 9. de prabend. Petr. Gregor. d. lib. & cap. Vivian. in praxi juris patron. lib. 13. cap. 10. num. 35.*

Renuntiare non potest beneficium, in quo Renuntians tempore resignationis nullum omnino habebat jus: *Flamin. d. lib. 3. qu. 1. num. 20. Lancellot. de attentat. cap. 5. num. 34. fac. t. c. quod autem. de jure patronat. nec illud, ad cujus titulum resignans ad ordinem fuit promotus, nisi ejus facta mentione, & aliunde vivere possit: Concil. Trident. sess. 21. de reform. cap. Flam. lib. 2. qu. 6. num. 1. nec sine consensu Patroni beneficia Juris patronatus: Rocch. de jure patron. verb. honorificum. quest. 3. Vivian. in praxi juris patron. lib. 13. cap. 10. num. 24. cum seq. Gonzal. ad reg. 8. Cancell. gloss. 18. à num. 2. & Gloss. 47. num. 20. Gratian. discept. forens. tom. 5. cap. 835. nec beneficia electiva nisi accedente eligentium consensu: Cardin. in Clem. un. num. 18. de renunciat. Flamin. lib. 8. qu. 10. num. 11. nec beneficia unita, antequam unio sortita effectum: Vivian. d. lib. 13. cap. 10. num. 28. nec beneficia, in quibus aliis servatus regressus: Mandos. in praxi signatura gratia. verbo regressus. col. 3. Verrall. decis. 215. in princ. part. 1. nec litigiosa. Lancell. de attent. lib. 2. cap. 4. num. 154. Flamin. lib. 2. q. 3. num. 1. cum seqq.*

¹⁹ Præterea non admittenda Renuntiatio à Superiore, nisi ex justa aliqua causa. c. nisi cum pridem. ubi Gloss. & Dd. hic.

Justa causa sunt sex; quæ duobus solent comprehendi verbis;
Debilis, ignarus, malè conscius, irregularis,
Quem mala plebs odit, dans scandala, cedere possit.
 & ad

& ad duas præcipuas redigi possunt: nempe ad *Ecclesie utilitatem*, & *salutem propriam*. c. *quidam*. eod.

Prima causa, est *corporis debilitas*, ex infirmitate procedens vel senectute, non tamen omnis, sed illa solummodo, per quam quis ad exequendum pastorale officium redditur impotens: c. 1. c. *nisi cum pridem*. 10. *vers. alia* verò *causa* est. *hic. can. 18. quia frater*. 7. qu. 1. *Gigas de residentia Episcopali. cap. 17. num. 12. Fusc. de visitat. lib. 2. cap. 28. num. 3. Ciron. in par. hic.*

Nullus tamen propter debilitatem corporis renunciare cogitur, nè afflicto addatur afflictio: sed datur ei, qui ejus suppleat in Ecclesia vices, Coadjutor. c. 1. eod. c. *penult. de Clerico agrot. vel debilit. can. percussio. cum seqq. 7. qu. 1.*

Qualis autem debilitas corporis, ad exequendum pastorale officium reddat impotentem, arbitrio relinquitur aut Judiciis, *Menoch. de arbitr. casu 53. num. 3. Marc. Anton. Genuens. in praxi Archi-Episc. Neapol. cap. 53. Norvar. in sum. Bullar. tit. de benef. resign. num. 2. in princ. aut Pontificis summi. Menoch. de arbitr. casu. 33. num. 3. Mascard. de probation. concl. 1295. num. 8. Flamin. de resignat. benef. lib. 6. qu. 3. num. 56. & qu. 6. num. 5. Barbof. d. lib. & cap. num. 90. & 91.*

Secunda causa, est *scientie defectus*. Cum enim scientia circa spiritualium administrationem sit necessaria potissimum, & oportuna circa tractationem temporalium, Præsul, qui Ecclesiam sibi commissam in utriusque regere debet, ei renuntiat salubriter, si scientiam, in qua regat eam, ignorat. *can. 1. & seq. dist. 18. d. c. nisi cum pridem. 10. vers. pro defectu quoq. scientie. & c. cum à nobis. 19. de elect. Gigas d. cap. 17. num. 2.*

Imò ut renuntiet, constringi potest; *Flamin. d. qu. 3. num. 83. Niliardens in Præsule charitas defectum scientie suppleat. d. c. nisi cum pridem. ibi & ideo imperfectum scientie. Salced. ad Bernard. in pract. cap. 21. lit. A. in fine. vers. aliquando. Bellef. disquis. Clericor. part. 1. tit. de disciplina Clericali. §. 4. num. 37. & tum datur Coadjutor. Barbof. d. lib. 3. & cap. 13. num. 92.*

Tertia causa est; *Criminis conscientia*; non tamen quælibet, sed duntaxat illius, propter quod post peractam poenitentiam officii ipsius impe-

Corvinus
De Personis
Benef. Ecclesiarum

G IV
32

impeditur executio: *c. nisi cum pridem. 10. §. propter. hic. & ibi Gloss. Abb. num. 37. Innoc. num. 3. Gigas de resid. Episc. cap. 17. num. 12. Barbof. d. lib. & cap. num. 93. ut est Simonia, c. tanta. 7. de Simonia. can. 110. erga Simoniacos. 1. qu. 1. homicidium, c. ult. de tempor. ordinat. can. minor. dist. 50. si in electione non sit servata forma, not. in c. quia propter. 42. de elect. quodlibet crimen, quod ipso jure irrogat infamiam. can. Euthemium. 7. §. hinc colligitur. 2. qu. 3. Nam si omnes, quos cuiuslibet culpæ arguit conscientia, renuntiarent, qui in ministerio manerent, reperirentur pauci vel nulli. *d. c. nisi cum pridem. 10. vers. sed in hi omnibus. ibiq. Gloss. in verbo duntaxat.* Est enim, ut dicit Gloss. *d. in voce pauci*, penè contra naturam, ut quis sit sine peccato. *can. unum. 3. vers. nomine autem criminis. dist. 25.**

Quarta causa, est Irregularitas; ut si fortè quis sit bigamus, viduæ maritus. *d. c. nisi cum pridem. 10. vers. persona verò irregularitas. c. cum in cunctis. 7. de elect. can. 59. non confidat. dist. 50.*

Imò stante irregularitate, Prælaturam ad renuntiandum cogi posse, vult Flamin. *de resignat. benef. lib. 6. qu. 3. num. 170. relat. à Barbof. d. lib. & cap. num. 94.*

Quinta causa, est malitia plebis aut populi quem regit, si is cervicibus sit tam duræ, aut ad eò ipsius Prælati moribus adversarius, ut apud ipsum Prælatus amplius proficere nequeat. *d. c. nisi cum pridem. §. propter malitiam. & ibi Hostiens. num. 4. Abbas num. 10. Rebuff. in praxi. benef. tit. de resignat. expressa.* Sic Apostoli Judæis adversariis discesserunt, & se converterunt ad Gentes. *Actor. 13.*

Sexta & ultima causa, ob quam renuntiare liceat, est, ut evitetur grave scandalum; cui aliter provideri non potest; nè Prælatus plus videatur affectare honorem temporalem, quam salutem æternam: *d. c. nisi cum pridem. §. gravi quoq. scandalo.* modò per evitacionem scandalum non committatur peccatum. *c. qui scandalisaverit. 3. de reg. jur.*

20. Cæterum laboris vitandi gratia, vel ambitus, aut avaritiæ causâ, aut alia causâ minus legitima renuntiare volens, non est audiendus. *can. sicut vir. & per tot. 7. qu. 1. d. c. nisi cum pridem. §. verum.* nec ratione inspirationis vel humilitatis. *d. c. nisi quidem. vers. sed dices. Flamin. d. qu. 3. à num. 217. Barbof. d. lib. & cap. num. 97.*

Porro

Porro certas causas, ob quas, & non alias, beneficiorum resignationes omnes, coram Ordinariis fieri & admitti possint & debeant, sub nullitatis, si fiant ex causa alia, poena, praescribit Constitutio Pii V. 58. incip. *Quantae Ecclesiae sub dat. Kalend. April. 1568. quae referunt, Quarent. in sum. Bullarii. verb. beneficiorum resignationes. Flamin. de resignat. lib. 5. qu. 6. num. 2. Ugolin. de officio Episcopi. cap. 50. §. 18. num. 3.* verum ea, ut & multa aliae, in Belgio non est publicata; Quia Ordinarius restringit facultates. *Vallens. in parat. hoc tit. num. 5.*

Quando autem, & intra quod tempus Renuntiationis factae reiectio vel admissio fieri ab Ordinario, & à Provisò publicari debeat, de jure Canonico non est definitum: Gregorius XIII. *de public. resign. privationi beneficii resignati statuit à die scientiae factae resignationis, mensem, publicationi provisionis trimestre. vide Barbofam d. lib. 5. cap. num. 113.*

Qui renuntiant vel ipsi, vel eorum Procuratores (Fieri enim potest Renuntiatio per Procuratorem, *Clem. un. hoc tit. tam Clericum quam Laicum; Gloss. ad verb. procuratorem. in §. statuit. de collat. in pragmat. sanct. Petr. Gregor. syntagn. jur. univ. lib. 11. cap. 17. num. 38.* tam unum quam plures, conjunctim vel divisim: *c. 1. de procur. in 6. Flamin. de resign. lib. 3. qu. 3. num. 19. cum seqq.* Nam, quia Clericus absens potest per alium investiri de beneficio Ecclesiastico, *c. accedens. 24. de prebend.* consequens eundem per alium etiam renuntiare posse; siquidem contrariorum eadem est disciplina. Non tamen Renuntiatio, nisi Procurator speciale habeat mandatum, tenet. *d. c. veniens. 13. hoc tit. & d. Clem. un.* Habet enim Renuntiatio donationis instar, quae speciale requirit mandatum. *c. ult. de offic. Vicarii. in 6.*) jurare prius debent, eam sine dolo, vi, metu, Simonia, esse factam. *c. super hoc. hic. Reg. Cancellar. 43. Petr. Gregor. syntagn. jur. univ. lib. 17. cap. 18. num. 1.*

Itaque Renuntiatio debet esse, *ut jam dictum, pura atque libera, 21 d. c. tua nos. 34. de Simonia. c. ult. de pact. c. super hoc. 5. hic.* facta coacte, aut per metum, cadentem in constantem virum, nulla est, & invalida: *c. Abbas. c. ad audientiam. 4. de his qui vi metusve caus. fiunt. Rebuff. in praxi benefic. tit. de resignat. metu extorta. & tit. de vi in resignat. adhib.*

V

Coras.

Corvinus
De Personis
Benef. Ecclesiasticis

G IV

32

Coras. de benef. part. 1. cap. 8. num. 10. & 11. hoc est, rescindi debet. d. c. Abbas. ibi debent in irritum revocari. Navar. in c. accepta. opposit. 5. num. 11. de restit. spoliator.

Metu ergo probato, restituitur renuntians ad beneficium, non obstante juramento, quo abjuravit illud. *d. c. ad audientiam. 4.*

Sic qui adversa valetudine, propria deterritus infirmitate, vel Simoniae crimen clam in sui commodum commissum perosus, aliave facili de causa adductus, deposuit Episcopatum, postea, causa cessante, denuo ad Episcopatum assumi potest. *c. post translationem. 11. §. ceterum. & §. rursus. hic. can. presentium. 1. q. 5.*

Qui renuntiandi facultatem sive à Papa, sive aliis inferioribus Ordinariis, sive per se, sive per alium, petit cum instantia, & obtinuit, renuntiare omnino compellitur; quia id aut propter commodum Ecclesiae, aut propter animae suae salutem petiisse praesumitur. *c. quidam. de renuntiat. Mandos. in reg. de infirmis. resign. qu. 9. num. 4. Reginald. in praxi fori pœnit. lib. 30. tract. 3. num. 328. vers. adverte. Flamin. de resignat. lib. 8. qu. 18. num. 48. cum seqq. & num. 63. Barbof. d. lib. & cap. num. 119.*

Hodie tamen secundum Flamin. *d. loc. num. 67. quem refert Barbof. d. num. 119.* in beneficiis inferioribus & Dignitatibus, quae expediuntur extra Consistorium Romae, poenitentia est, post petatum & obtentam renuntiandi licentiam, licita, donec consensus fuerit extensus in Camera vel in Cancellaria.

22 *Renuntiationis effectus* praecipuus est; quod per eam à Superiore admissam vacat beneficium: *c. susceptum. de rescript. in 6.* Cum resignans jus omne quod habebat in beneficio, ipso facto amittat. *c. quod in dubiis. hic.* ita ut Ecclesia maneat ab eo soluta omnino: *c. ex transmissa. 3. eod.* nec eam repetere possit: *c. in presentia. 6. c. post translationem. d. c. ex transmissa. eod. can. quam periculosum. 7. qu. 1. Navar. in c. accepta. opposit. 7. num. 26. de restit. spoliat. Flamin. lib. 1. qu. 12. cum seq. Menoch. de arbitr. casu. 201. num. 47. Ciron. in par. hic. & quoad illam pro mortuo habeatur. Gloss. in verb. cedentium. in c. quamvis. de prebend. in C. Campan. de divers. jur. Canon. rubr. 11. cap. 27. num. 60. vers. alterum quod in dicta.*

Hinc

Hinc Renuntians, cum titulum amiserit, possessionem, puta civilem, retinere non potest: *Barbosa d. lib. & cap. num. 14.* nec potest fructus percipere: etiam à solo ante resignationis diem separatos, si ea sit pura; *Rota decis. 279. p. 2. recent. Barbosa de offic. & potest. Episcopi. parte 3. alleg. 117. num. 2. in ult. impress. si conditionalis, potest; quamdiu possessio per resignatarium non apprehensa: Flamin. lib. 1. qu. 6. à num. 10. cum seqq. Petr. Barbosa in l. d. vortio. par. 2. in princ. num. 49. ff. soluto matrim. Aug. Barbosa jure Eccl. lib. 3. & cap. 15. num. 150 non tenetur renuntians pensionem beneficio impositam, aliaque, ejus onera realia amplius solvere: *Joan. And. in c. nisi essent. de prabend. Gigas de pension. qu. 63. num. 2. Bursat. conf. 361. lib. 4. Barbos. de offic. & potest. Episcopi. parte 3. alleg. 120. num. 1. secund. edit. Lugdun. nisi fructus suos faciat: Gigas conf. 124. num. 4. Flamin. lib. 1. qu. 8. num. 43. Barbos. jur. Ecclesiast. univ. lib. 3. cap. 15. num. 151. non tenetur resignans, nisi aliundè sit obligatus horas canonicas legere: *Navar. in tract. de bonis canon. cap. 7. num. 19. & in c. accepta. oppos. 5. num. 2. Flamin. lib. 1. qu. 9. num. 1. cum seqq.* quia, cum id tenetur ratione beneficii, eo dimisso cessat obligatio. *arg. c. cum cessante. de appellat. undè etiam non tenetur amplius ad residentiam: Flamin. d. lib. 1. qu. 10. num. 2.***

Cæterum, duæ (quarum supra fecimus mentionem breviter) ad-²³ huc Regulæ Cancellariæ Curia Romanæ veniunt considerandæ: Prima est de *publicandis Renuntiationibus*; *reg. cancell. 34.* Altera; de *infirmis resignantibus*. *reg. Cancell. 18.*

Primâ jubentur resignantes in Curia intra sex menses, si existant citra montes; novem, si ultra; promulgare resignationes: si extra Curiam, locorum Ordinariis, vel Collatoribus aliis, ut eas rejiciant aut admittant, & alteri conferant intra mensem, & resignatarius publicet intra menses tres. *Zypaus de jure Pontif. novo. hoc. tit. num. 2.* Quæ tamen forma publicationis in Belgio non ita strictè servatur, cum sufficiat, quod Resignatio innotescat palàm, nec celetur, etiamsi in templo coram populo, tempore Missæ aut concionis, die festivo non promulgetur. *Zypaus d. loc. num. 2. Vallens. in par. ad hunc tit. num. 9.*

Alterâ, quæ in Belgio; *testibus Zypæo & Vallens. dd. locc. Zæf. hic. num. ult.* ut & in Gallia, *teste Petro Gregor. d. loc. num. 8.* usi recepta, statuit,

Corvinus
De Personis
Benef. Ecclesiæ

G IV

32

tuit, ut in infirmitate resignantes supervivere debeant diebus viginti, alias censeatur beneficium vacare per obitum.

Cui tamen regula, locum tantum habenti in Collationibus Papa, non Ordinariorum; *Molin. ad reg. dict. qu. 1. num. 22. & seqq. Papon. Arrest. 3. tit. 2. art. 1. Petr. Gregor. d. loc. num. 8. Diff. Gomez. ad d. reg. quest. 16.* ut Papa, ita & Legatus eius potest, etiam cum expectantium graduatorum præjudicio, derogare. *Gomez. ad d. reg. qu. 59. Rebuff. in d. reg. Gloss. 2. num. 24. & 25. & in §. præfatig. ordinarii. verb. vacare. de collat. in concord. Petr. Gregor. d. lib. & cap. num. fin. Zypæus d. loc. num. 3. Vallenf. d. loc. num. 9.*

TITULUS XIV.

De Depositione, seu Degradatione.

SUMMARIUM.

Degradatio quomodo fit.

Degradatio, (quæ ad similitudinem exauctorationis ejus qui militiam deseruit armatam, conjugium Ecclesiæ & Episcopi dissolvitur. *c. 2. §. actualis. de pæn. ibi 6.*) fit vel *verbis*, latâ ab eo qui auctoritatem habet, certo Episcoporum numero, si Episcopus degradandus, sin constitutus in ordinibus minoribus, solo assistente proprio Episcopo, *can. si quis tumidus. can. si autem. 15. qu. 7.* degradationis sententiâ; vel *solemniter*, latâ non solum sententiâ, sed oblatâ à degradando gradatim singulis ordinis sui insignibus. *d. c. 2. §. verbalis.*

Sed de utraque infra titulo de Remotione fusius.